

5. Οἱ τρεῖς Ἱεράρχες

α. Ὁ Ἅγιος Βασίλειος

Ὁ Ἅγιος Βασίλειος γεννήθηκε στήν Καισάρεια τῆς Καππαδοκίας τὸ 330 μ.Χ., τὴ χρονιά δηλ. πὺ ὁ Μέγας Κωνσταντῖνος εἶχε μεταφέρει τὴν πρωτεύουσα τοῦ κράτους του ἀπὸ τὴ Ρώμη στὸ Βυζάντιο.

Ὁ πατέρας του ἦταν πλούσιος δικηγόρος καὶ δάσκαλος τῆς ρητορικῆς. Ἡ μητέρα του ἦ Ἐμμέλεια ἦταν κόρη μάρτυρα τῆς πίστεως τοῦ Χριστοῦ, ἡ δὲ γιαγιά του ἀπὸ τὸν πατέρα του, ἡ Μακρίνα, εἶχε μείνει, στήν ἐποχὴ τοῦ Διοκλητιανοῦ μὲ τοὺς σκληροὺς διωγμούς, ἑπτὰ χρόνια στήν ἐξορία. Ἀπ' αὐτὴ τὴ γιαγιά διδάχτηκαν ὁ Βασίλειος καὶ τὰ ἑπτὰ ἀδέρφια του τὴ θερμὴ ἀγάπη στὴ χριστιανικὴ πίστη.

Ὑστερα ἀπὸ τὶς πρῶτες σπουδὲς του στήν Καισάρεια ὁ Βασίλειος πῆγε στὴ Κωνσταντινούπολη καὶ μαθήτευσε κοντὰ στὸν περίφημο ἐθνικὸ δάσκαλο Λιβάνιο. Στὴν Καισάρεια εἶχε γνωριστῆ καὶ συνδεθῆ μὲ ἀδελφικὴ φιλία μὲ τὸ Γρηγόριο Ναζιανζηνό.

Μετὰ ἀπὸ τὴ μαθητεία του στὸ Λιβάνιο καὶ σὲ ἡλικία 21 ἢ 22 χρόνων ἦρθε στήν Ἀθήνα, τὸ μεγάλο πνευματικὸ κέντρο τῆς ἀρχαιότητος, γιὰ νὰ φοιτήσῃ στὶς φιλοσοφικὲς σχολές, πὺ λειτουργοῦσαν ἀκόμα ἐκεῖ.

Στὴν Ἀθήνα εἶχε συσπουδαστὲς του τὸν ἀδερφικὸ του φίλο Γρηγόριο καὶ τὸ γνωστὸ μας ἀπὸ τὰ προηγούμενα Ἰουλιανό, πὺ ὕστερα ἔγινε αὐτοκράτορας.

Ἡ Ἐκκλησία τὸν ὀνόμασε "Ἅγιο καὶ μεγάλο ἱεράρχη. Καὶ πολὺ δίκαια, γιατί τὸ ἔργο του ἦταν πραγματικὰ μεγάλο." Ἄφησε πολλὰ συγγράμματα καὶ τὴ θεία λειτουργία, ποὺ τελεῖται δέκα φορές τὸ χρόνο στὴν Ἐκκλησία. Δηλ. τίς πέντε Κυριακὲς τῆς Μεγάλης Σαρακοστῆς, τὴ Μεγάλῃ Πέμπτῃ, τὸ Μεγάλο Σάββατο, τὴν παραμονὴ τῶν Χριστουγέννων, τὴν ἡμέρα τῶν Θεοφανείων καὶ τὴν ἡμέρα ποὺ γιορτάζεται ἡ μνήμη του, δηλ. τὴν 1η Ἰανουαρίου.

Ἐκεῖνο ὅμως ποὺ ἔκαμε ἀθάνατο τὸ Βασίλειο στὴν ἱστορία τοῦ πολιτισμοῦ, εἶναι τὸ γεγονὸς πὸς στὸ πρόσωπό του συναντήθηκαν μὲ ἀπόλυτη ἁρμονία ὁ ἀληθινὸς χριστιανὸς καὶ ὅ,τι καλύτερο εἶχε ὁ ἑλληνισμὸς. Μὲ τὸ Βασίλειο ὁ μὲν ἑλληνισμὸς ἔγινε χριστιανικὸς, ὁ δὲ χριστιανισμὸς ἐξελληνίστηκε, ὥστε νὰ προκύψῃ κάτι νέο, ἡ ἑλληνοχριστιανικὴ παιδεία.

Στὸ πρόσωπο τοῦ Βασιλείου συναντιοῦνται ὁ ἑλληνισμὸς καὶ ὁ χριστιανισμὸς καὶ ἀποτελοῦν τὸν ἑλληνοχριστιανικὸ πολιτισμό, ὁ ὁποῖος καθοδηγεῖ τὴν ἀνθρωπότητα ἀνάμεσα στοὺς αἰῶνες καὶ ὑψώνει τὴν παγκόσμια ψυχὴ στὰ ὠραιότερα ἰδανικά.

Ἀπολυτίκιον

Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος σου, ὡς δεξαμένην τὸν λόγον σου, δι' οὗ θεοπρεπῶς ἔδογματίσας, τὴν φύσιν τῶν ὄντων ἐτρέψωσας, τὰ τῶν ἀνθρώπων ἤθη κατεκόσμησας, Βασίλειον ἱεράτευμα, πάτερ ὅσιε, Χριστὸν τὸν Θεὸν ἰκέτευε, δωρήσασθαι ἡμῖν τὸ μέγα ἔλεος.